

25 lat Samorządu Województwa Mazowieckiego!

Autor: fot.

Michał Słaby

Tysiące przedsięwzięć i inwestycji, dynamiczny rozwój mazowieckich miast i wsi, a także poprawa jakości życia mieszkańców Mazowsza – 25 lat Samorządu Województwa Mazowieckiego to okazja do podsumowania efektów dotychczasowej pracy i zmian, jakie zaszły w naszym regionie.

Dokładnie 5 czerwca 1998 r. Sejm RP przyjął ustawę o samorządzie województwa. Zmieniła ona podział terytorialny kraju. Zmniejszono liczbę województw z 49 do 16. Jednocześnie utworzono na tym szczeblu władzę samorządową, co miało służyć decentralizacji państwa i wzmocnieniu regionów.

Spot filmowy z okazji 25-lecia Samorządu Województwa Mazowieckiego

An error occurred.

Try watching this video on www.youtube.com, or enable JavaScript if it is disabled in your browser.

Jak zmienił się nasz region oraz z czego możemy być dumni? Ostatnie ćwierćwiecze samorządu

województwa podsumowano podczas jubileuszowej gali, która dziś odbyła się w siedzibie Państwowego Zespołu Ludowego Pieśni i Tańca „Mazowsze” im. Tadeusza Sygietyńskiego w Karolinie.

Jak zaznaczył przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego Ludwik Rakowski, minione 25 lat dla Mazowsza było przełomowe. – Reforma administracyjna rządu premiera Jerzego Buzka powołująca samorządowe województwa wyzwoliła ogromną energię. Wspólnie z mieszkańcami, przedsiębiorcami, samorządowcami zbudowaliśmy nowoczesny region wytwarzający blisko jedną czwartą PKB Polski. Dziś Mazowsze jest liderem ekonomicznym i naukowo-gospodarczym.

Marszałek Adam Struzik przyznaje, że reforma samorządowa z czerwca 1998 r. była krokiem milowym w budowaniu silnych regionów. – Samorząd i samorządność to jedna z najbardziej udanych reform. Po 25 latach od reformy samorządowej jesteśmy województwem silnym i stabilnym, prekursorem zmian i innowacji. A jednocześnie regionem, dla władz którego najważniejsze jest po prostu – dobro mieszkańców. Ich bezpieczeństwo, komfort i przyszłość.

Podkreśla też, że reformy samorządowej nie byłoby bez jej twórców – śp. prof. Michała Kuleszy, śp. prof. Jerzego Regulskiego i Jerzego Stępnia, którzy pracowali nad odbudową samorządu terytorialnego i współtworzyli reformę samorządową.

W ciepłych słowach o transformacji województwa mazowieckiego na przestrzeni ostatniego 25-leci mówił jeden z gości specjalnych wydarzenia prof. Jerzy Buzek. – Jesteście najlepszym przykładem na to, że można uzyskać po tych latach wytężonej pracy samorządowej tak wspaniałe wyniki, pomimo niesprzyjających warunków do rozwoju samorządności w naszym kraju. Gratuluję Wam tego, że budujecie Mazowsze w sposób odpowiedzialny.

Premier Jerzy Buzek mówił też o wyzwaniach, jakie stoją przed regionami europejskimi przez najbliższe lata, w tym m.in. o ważnej roli samorządów w budowaniu kapitału społecznego i angażowaniu obywateli w tworzenie regionalnej wspólnoty. – Wierzę, że działania samorządowców sprawią, że staniemy się nowoczesnym narodem, z szacunkiem dla upodobań i nadziei ludzi.

Najbogatszy i najbardziej konkurencyjny region w kraju

Przekazanie samorządom zadań publicznych przyczyniło się do sprawniejszego wykonywania i lepszego dostępu do wielu usług ważnych dla codziennego życia mieszkańców. Zielone światło w pełni wykorzystano – zaangażowanie samorządów i zapał społeczeństwa przyniosły wymierne efekty. Po 25 latach Mazowsze jest postrzegane jako najbogatszy i najbardziej konkurencyjny region w kraju. Ten sukces to efekt pracy, pasji, ale i współpracy – mieszkańców, przedsiębiorców, naukowców i samorządowców.

– W 1999 r., kiedy zaczęły organizować się samorzady, to był czas entuzjazmu, nauki i organizacji. Wszyscy wtedy dopiero uczyliśmy się samorządności. Patrząc na Mazowsze sprzed 25 lat i dziś, widzimy olbrzymie różnice. Można powiedzieć, że to zmiany cywilizacyjne. Nie byłoby to możliwe bez ciężkiej pracy wielu środowisk oraz członkostwa w UE – mówi sekretarz województwa, dyrektor Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego Waldemar Kuliński.

Dziś Samorząd Województwa Mazowieckiego to wiele instytucji działających w całym regionie. Aż 25 jednostek zajmujących się ochroną zdrowia mieszkańców, w tym szpitali wieloprofilowych i klinicznych. W samorządowej gestii pozostają spółki Koleje Mazowieckie oraz Warszawska Kolej Dojazdowa, które przewożą rocznie ponad 70 mln pasażerów. Mazowsze to także jeden z udziałowców

portu lotniczego w Modlinie, który bije kolejne rekordy w kwestii realizacji połączeń i liczby odprawionych pasażerów. Mazowsze to także 3 tys. km dróg, o które trzeba zadbać. Samorząd odpowiada też za pracę 30 instytucji kultury, w tym m.in. za: Teatr Polski im. Arnolda Szyfmana w Warszawie czy Państwowy Zespół Ludowy Pieśni i Tańca „Mazowsze” im. Tadeusza Sygietyńskiego w Karolinie, który zapewnił oprawę artystyczną jubileuszowej gali 25-lecia Samorządu Województwa Mazowieckiego.

Mazowsze rośnie w siłę!

Mazowsze należy do największych i najbardziej zróżnicowanych wewnętrznie regionów kraju. Równomierny rozwój tak dużego i zróżnicowanego województwa wymaga odpowiedzialnego zarządzania. Jak wygląda ono w praktyce, pokazują liczby. Pierwszy budżet województwa w 1999 r. wynosił 367 mln zł, tegoroczny to już 7,3 mld zł. Wzrosły również nakłady na inwestycje z 93 mln zł na 2,4 mld zł w 2023 r. Jak zaznacza marszałek Adam Struzik, w ciągu ćwierć wieku w województwie mazowieckim, dokonał się ogromny postęp cywilizacyjny. W 2000 r. PKB regionu wynosiło 153 mld zł, co stanowiło 20% PKB kraju, natomiast w 2021 r. PKB Mazowsza to już 596 mld zł (23% PKB kraju). Oznacza to blisko czterokrotny wzrost. Rosną też nakłady na inwestycje – w 1999 – 93 mln zł, a 2023 r. – 2,4 mld zł.

Aż o 1265 proc. więcej środków na zdrowie!

Ogromny wzrost środków na rozwój województwa mazowieckiego potwierdzają dane GUS. Na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego w 2021 r. samorząd województwa przeznaczył, aż o 324 proc. więcej niż w 1999 r. W tym samym czasie środki finansowe na oświatę i wychowanie wzrosły o 449 proc. Jednak prawdziwym rekordzistą pod względem rosnących nakładów finansowych jest ochrona zdrowia. Tu wzrost wyniósł aż 1 265 proc., z 51,9 mln zł w 1999 r. do 709 mln zł w 2021 r.

Nie można skutecznie zarządzać bez wartości

– Od samego początku opieraliśmy naszą politykę na trzech uniwersalnych zasadach – pomocniczości, solidarności i poszanowaniu dobra wspólnego. Każdego roku środki, jakie przeznaczamy na inwestycje, stanowią ponad 30 proc. wszystkich wydatków. Inwestujemy w rozwój, bezpieczeństwo i lepsze życie mieszkańców – podkreśla marszałek Adam Struzik.

Z myślą o mieszkańcach regionu samorząd Mazowsza od kilkunastu lat tworzy i realizuje programy pomocowe m.in. na inicjatywy sołectw, działkowców, seniorów, młodzieży, doposażenie OSP, budowę nowych dróg, przedszkoli, modernizację domów kultury, rozwój bazy sportowej czy inicjatywy wspierające klimat i czyste powietrze. Tylko w zeszłym roku dzięki naszemu wsparciu w całym regionie powstało blisko 4 tys. inwestycji – dużych i priorytetowych, ale i tych mniejszych. W tym roku jest ich jeszcze więcej – aż 20 programów, w tym również zupełnie nowe dotyczące m.in. tworzenia lokalnych centrów integracji, zdrowia kobiety, miejsc pamięci, zwierząt i czystego ciepła. Na ich realizację samorząd Mazowsza przeznaczył 800 mln zł.

Wymierne efekty pracy samorządowców

– Praca w samorządzie to nie tylko pasmo sukcesów, ale przede wszystkim codzienna wytężona praca i podejmowanie trudnych decyzji. Trzeba mieć także odwagę, aby marzyć i podejmować ryzyko, aby te marzenia skutecznić. Tak było w przypadku m.in. powołania spółki Koleje Mazowieckie (dziś przewozi ponad 65 mln pasażerów rocznie) czy budowy

Niesprawiedliwe janosikowe

Wadliwa konstrukcja janosikowego sprawiła, że w 2009 r. samorząd Mazowsza oddawał na rzecz innych województw aż 70% rocznych dochodów. W efekcie Mazowsze musiało zaciągać kredyty na bieżącą działalność. 4 marca 2014 r. Trybunał Konstytucyjny wydał przełomowy i precedensowy wyrok stwierdzający, że konstrukcja systemu ustalania wpłat wyrównawczych dla samorządów województw jest niezgodna z Konstytucją RP. Dzięki wygranej na przestrzeni lat Mazowsze mogło przeznaczyć na inwestycje ponad 2,7 mld zł.

Dbłość o przyszłość Mazowsza

– Dobry samorząd to ten, który myśli o swoim regionie w perspektywie najbliższych lat i dziesięcioleci, a nie kadencji. Dlatego zadbaliśmy o dostęp do środków unijnych – NUTS 2 oraz zapewniliśmy Mazowszu dostęp do środków z programu Polska Wschodnia – zaznacza marszałek Adam Struzik.

Nowy podział statystyczny Mazowsza to wielki sukces Samorządu Województwa Mazowieckiego. Pozwolił uniknąć drastycznego ograniczenia środków rozwojowych z budżetu UE po 2020 r., co skutkowałoby zmniejszeniem tempa wzrostu PKB, a tym samym znaczącym spowolnieniem rozwoju nie tylko województwa, ale i kraju. Otworzyło to nowe możliwości finansowania. Mazowsze otrzymało aż 2,5 mld euro w ramach programu Fundusze dla Mazowsza 2021–2027, z czego 1,5 mld przypada na region mazowiecki regionalny, a 501 mln na region warszawski stołeczny.

Dzięki podziałowi statystycznemu, Mazowsze po raz pierwszy skorzysta z programu Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej 2021–2027. Szacuje się, że beneficjenci z regionu mazowieckiego regionalnego będą mogli pozyskać dodatkowo blisko 418 mln euro.

25 inwestycji na 25 lat Samorządu Województwa Mazowieckiego:

- powołanie spółki Koleje Mazowieckie;
- doinwestowanie Warszawskiej Kolei Dojazdowej;
- budowa szpitala w Ostrołęce;
- modernizacja, przebudowa i doposażenie budynków oraz oddziałów szpitala w Ciechanowie;
- rozbudowa i doposażenie szpitala wojewódzkiego w Płocku;
- budowa Mazowieckiego Szpitala Wojewódzkiego „Drewnica”;
- modernizacja i rozbudowa budynku w Warszawie przy ul. Koszykowej 79A na potrzeby Mazowieckiego Centrum Neuropsychiatrii Sp. z o.o. w Zagórz;
- budowa Siedleckiego Ośrodka Onkologii;
- budowa SOR-u w Radomiu;
- budowa i wyposażenie Ośrodka Radioterapii w Płocku;
- modernizacja budynku głównego szpitala w Rudce;
- odtworzenie i rewaloryzacja zabytkowego budynku przy ul. Kolegialnej 6 wraz z aranżacją pomieszczeń ekspozycji stałych dla Muzeum Mazowieckiego w Płocku (wystawy „Sztuka

dwudziestolecia międzywojennego – art déco” i „Wielcy Płocczanie – Themersonowie” przy ul. Kolegialnej 6);

- budowa Mazowieckiego Centrum Sztuki Współczesnej „Elektrownia” w Radomiu;
- budowa i wyposażenie Centrum Kulturalno-Rekreacyjnego w Sierpcu;
- budowa centrum folklorystycznego „Matecznik Mazowsze” dla zespołu „Mazowsze” – centrum folklorystyczne;
- konserwacja murów Zamku Książąt Mazowieckich w Ciechanowie;
- budowa nowej siedziby Muzeum Ludowych Instrumentów Muzycznych w Szydłowcu;
- rozbudowa Skansenu Osadnictwa Nadwiślańskiego w Wiącheminie Polskim;
- rewaloryzacja Zespołu Pałacowo-Parkowego im. Fryderyka Chopina Europejskie Centrum Artystyczne im. Fryderyka Chopina w Sannikach;
- modernizacja i adaptacja zabytkowych kamienic Gąski i Esterki na potrzeby utworzenia stałej wystawy archeologiczno-historycznej Muzeum im. Jacka Malczewskiego w Radomiu;
- modernizacja Teatru Dramatycznego w Płocku;
- rozbudowa i modernizacja Biblioteki Głównej Województwa Mazowieckiego;
- budowa obwodnic Grodziska Mazowieckiego, Gąbina, Sierpca czy Żuromina;
- rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 747 od nowego mostu na Wiśle w Solcu;
- budowa w Ciechanowie pętli łączącej drogi krajowe nr 50 i 60, drogi wojewódzkie nr 617 i 615 oraz siedem dróg powiatowych.

Zasłużeni dla Mazowsza

Podczas gali wręczone zostały również odznaczenia „Zasłużony dla Mazowsza” przyznawane przez Sejmik Województwa Mazowieckiego osobom i podmiotom, które w sposób szczególny przyczyniły się do rozwoju Województwa Mazowieckiego. W gronie wyróżnionych znaleźli się:

- Uniwersytet Warszawski,
- Mazowieckie Centrum Leczenia Chorób Płuc i Gruzlicy,
- Szpital Dziecięcy im. prof. dr. med. Jana Bogdanowicza Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej,
- Międzyleski Szpital Specjalistyczny w Warszawie,
- Uniwersytet Technologiczno-Humanistyczny im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu,
- Liceum Ogólnokształcące im. Marszałka Stanisława Małachowskiego w Płocku,
- Orkiestra OSP Nadarzyn,
- Sędzia piłkarski Szymon Marciniak.

Przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego Ludwik Rakowski podkreślił, że minione 25 lat dla Mazowsza było przełomowe.

fot. Michał Słaby

Marszałek Adam Struzik podkreśla, że reforma samorządowa z czerwca 1998 r. była krokiem milowym w budowaniu silnych regionów.

fot. Michał Słaby

Prof. Jerzy Buzek i przewodniczący Sejmiku Województwa Mazowieckiego Ludwik Rakowski podczas jubileuszowej gali, która odbyła się w siedzibie Państwowego Zespołu Ludowego Pieśni i Tańca „Mazowsze” im. Tadeusza Sygietyńskiego w Karolinie

fot. Katarzyna Pasieczna

W ciepłych słowach o transformacji województwa mazowieckiego na przestrzeni ostatniego 25-leci mów gość specjalny wydarzenia prof. Jerzy Buzek, w latach 1997–2001 Prezes Rady Ministrów, w latach 2009–2012 przewodniczący Parlamentu Europejskiego..

fot. Michał Słaby

Gałę uświetnił występ Państwowego Zespołu Ludowego Pieśni i Tańca „Mazowsze” im. Tadeusza Sygietyńskiego

fot. Katarzyna Pasieczna

UWAGA

Informacje opublikowane przed 1 stycznia 2021 r. dostępne są na stronie archiwum.mazovia.pl